

**НОВОГУЙВИНСЬКА ГІМНАЗІЯ
ЖИТОМИРСЬКОГО РАЙОНУ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор Новогуйвинської гімназії

-----Людмила МОЗГОВИХ
Наказ №
від «15» грудня 2021 року

**ІНСТРУКЦІЯ №
з безпеки життєдіяльності
для здобувачів освіти
«Піротехнічні засоби»**

2021-2022

При використанні піротехнічних виробів

Вступ

У петард так же багато затятих прибічників, як і гарячих супротивників. Петарди прийшли до нас з Китаю, де їх спалюють у величезних кількостях, для того, щоб гучним тріском відганяти від себе «злих духів». Петарди є паперовими гільзами, усередині яких засипаний піротехнічний склад. При займанні склад дуже швидко згорає і розриває паперову оболонку з гучним вибухом. Петарди бувають двох видів: теркові петарди — підпалюються як звичайні сірники, необхідно тільки чиркнути голівкою петарди об намазування сірникової коробки (іноді намазування наноситься і на коробочку з петардами), гнітові петарди — мають шнурок (гніт), який підпалюється сірником.

Петарди розрізняють також за кількістю ударів, рівнем гучності, калібром (розміром) і за наявністю додаткових ефектів. Додатковими ефектами можуть бути дзижчання, свист, розкидання іскор, іскріння і задимлення.

В залежності від відстані, на якій безпечно застосовувати піротехнічні вироби, їх розрізняють за класами:

I клас - 0,5 метра, до них відносять хлопавки і бенгальські вогні;

II клас - 5 метрів, - наземні феєрверки, петарди;

III клас - 20 метрів, - фестивальні фари, салюти, ракети;

IV клас - більше 20 метрів, - професійні піротехнічні вироби, які використовують лише спеціалізовані організації для влаштування феєрверків.

Вогняно-світлові феєрверки та салюти з давніх часів були прикрасою і своєрідним доповненням свят та урочистих подій в різних культурах, а непорушну традицію відзначати свята «потішними вогнями» на Русі започаткував особисто цар Петро I. Тодішні феєрверки дуже відрізнялися від добре відомих нам сьогоднішніх урочистих салютів. В ті часи споруджувалися «феєрверкові театри» - величезні помости, на яких розміщувалися всі перераховані в програмі фігури, стелажі, декорації і «випалювались» картини з палацами, водоспадами і фонтанами. У вогні втілювалися біблійні сюжети і сцени військових баталій.

Поступово піротехніка удосконалювалася, розроблялися і втілювалися в життя нові піротехнічні спецефекти, розширювався асортимент салютів і феєрверків. І ось уже протягом багатьох років піротехнічні шоу займають першорядне місце в програмах різних урочистостей і свят, а сучасна кіноіндустрія просто немислима без постановки складних піротехнічних спецефектів.

Однак, слід зазначити, що постановка такого величного вогняного спектаклю під силу лише спеціалістам! Точний розрахунок, ґрунтовні знання властивостей пороху й інших запалювальних сумішей, неухильне виконання вимог техніки безпеки - запорука того, що такі видовища проходять без надзвичайних ситуацій і приносять глядачам лише позитивні емоції й естетичну насолоду від побаченого.

Отже, вивчимо правила техніки безпеки при поводженні зі звичайними піротехнічними виробами, щоб не робити висновків з власного гіркого досвіду.

Щоб не наражати своє життя і життя оточуючих на небезпеку слід дотримуватись таких правил:

Пам'ятайте, що будь-яку піротехніку до розряду іграшок можна віднести лише умовно, адже навряд чи можна у повній мірі назвати іграшкою те, що може скалічити чи навіть вбити при неправильному чи невмілому поводженні. Тому ставитись до цих виробів слід надзвичайно обережно і відповідально.

З огляду на вищезазначене, піротехнічні вироби I класу (хлопавки, бенгальські вогні) дозволяється використовувати дітям лише з 12 річного віку і, до того ж, під наглядом батьків. Вироби II класу (наземні феєрверки, петарди) дозволяється продавати лише особам, яким виповнилося 16 років, а використовувати їх вони повинні, знову ж таки, під наглядом дорослих. Фестивальні фари і салюти (III клас) дозволяється брати до рук лише повнолітнім особам, а от вироби IV класу - лише професійним піротехнікам, для звичайних непідготовлених людей вони смертельно небезпечні.

Для дорослих: купувати тільки ліцензовану продукцію, яка пройшла перевірку якості і тільки в спеціалізованих торгівельних закладах, а не на ринках чи з рук, оскільки до зберігання цих виробів є особливі вимоги, пов'язані з властивостями запалювальних сумішей. Окрім цього людина, яка продає піротехнічні засоби, повинна попередньо пройти спеціальне навчання з їх використання та отримати свідоцтво, яке видається навчальними закладами МВС України, які мають затверджену програму підготовки, тематичний план та ліцензію на навчання спеціалістів з піротехніки. Всі необхідні документи Ви можете запитати у реалізатора товару. Упаковка повинна бути тільки фабрична, на ній обов'язково повинна бути інструкція з підготовки, запуску піротехнічного виробу та його утилізації, викладена правильною українською чи російською мовою.

Пам'ятайте, що найбільше неякісної піротехніки контрабандним шляхом надходить саме з Китаю. Самі китайські правоохоронці протягом лише одного року припинили діяльність більш як 237 тисяч підпільних заводів піротехнічних виробів, що виробляли неякісну продукцію.

Не дозволяється використовувати піротехнічні вироби ближче, ніж за 100 метрів до житлових будинків, лікарень, дитячих садочків, шкіл. Поблизу не повинно бути легкозаймистих речовин. Не дозволяється використовувати піротехніку під деревами, під лініями електропередач, під арками, у приміщеннях. Також не дозволяється використовувати піротехнічні вироби, які ненадійно закріплені, направляти їх на людей, запалювати в руках, запускати їх із балконів, з дахів житлових будинків.

Перевірте, в якому стані знаходиться піротехніка. Якщо є дефекти, типу відірваного гноту або начинка петарди висипалася, то використовувати такий виріб дуже небезпечно! Так само небезпечно використовувати

піротехніку, у якої вийшов термін придатності - вона може повести себе непередбачувано!

Не носіть петарди в кишені насипом і без упаковки.

Під час запуску піротехнічних виробів не дозволяється над ними нахилитися. Якщо піротехнічний виріб не спрацював, до нього заборонено підходити раніше, ніж через 15-20 хвилин. Зрозуміло, що повторно такий виріб запалювати не можна.

Піротехніку, яка не спрацювала, потрібно утилізувати, перед тим притримавши 2-3 доби у воді.

Від загоряння до вибуху петарди, як правило, проходить від 3-х до 8-ми секунд. Цього часу достатньо лише для того, щоб людина встигла відкинути її або відійти на безпечну відстань. Тому не можна затримувати підпалений піротехнічний засіб у руках. Зволікання може дорого обійтися!

Петарди забороняється запалювати від запальнички - можна отримати опіки. Найкраще для цього годяться звичайні сірники. Відкидати петарду потрібно якомога далі, але не менш ніж на 5 метрів.

НІЯКІ ПІРОТЕХНІЧНІ ВИРОБИ НЕ МОЖНА РОЗБИРАТИ!

Раптовий неочікуваний вибух може стати причиною серцевого нападу у літньої людини, або злякати дитину чи тварину. Згідно з Тимчасовими правилами обігу в Україні побутових піротехнічних виробів, затверджених наказом МВС України №1649 - 2003 року «Застосування побутових піротехнічних виробів здійснюється споживачем відповідно до інструкції, розміщеній на виробі або споживчому пакуванні виробу». До користувачів піротехнічної продукції висунуто такі вимоги: «Забороняється застосування споживачем побутових піротехнічних виробів у заборонений рішенням органів місцевого самоврядування час, за винятком днів святкування Нового року в ніч з 31 грудня на 1 січня». До порушників цих правил органами внутрішніх справ застосовується ст.173 Кодексу України про адміністративні правопорушення «Дрібне хуліганство», яка тягне за собою накладення штрафу від трьох до семи неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк від одного до двох місяців з відрахуванням двадцяти процентів заробітку, а в разі, якщо за обставинами справи, з урахуванням особи порушника, застосування цих заходів буде визнано недостатнім, - адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб.

ПІДСУМКИ:

І наостанок... Піротехніка належить до розважальних виробів підвищеної небезпеки, використання якої вимагає особливої обережності та уваги. Правил безпеки щодо її використання досить багато. Достатньо знехтувати одним, а потім...

То ж чи варто заради секундної розваги ризикувати здоров'ям - своїм і оточуючих? Чи варто купувати петарди чи феєрверки сумнівного походження, збагачуючи когось ціною свого життя чи життя дітей?

Замислимося над цим!

БЕРЕЖІТЬ СЕБЕ І БУДЬТЕ ЗДОРОВІ!

Виконавець: Олена ЯРОШЕНКО

